10 Ιουλίου 2026

Ήξερες ότι ο πρώτος ραδιοφωνικός σταθμός που εξέπεμψε στην Κύπρο βρισκόταν στη Λακατάμια;

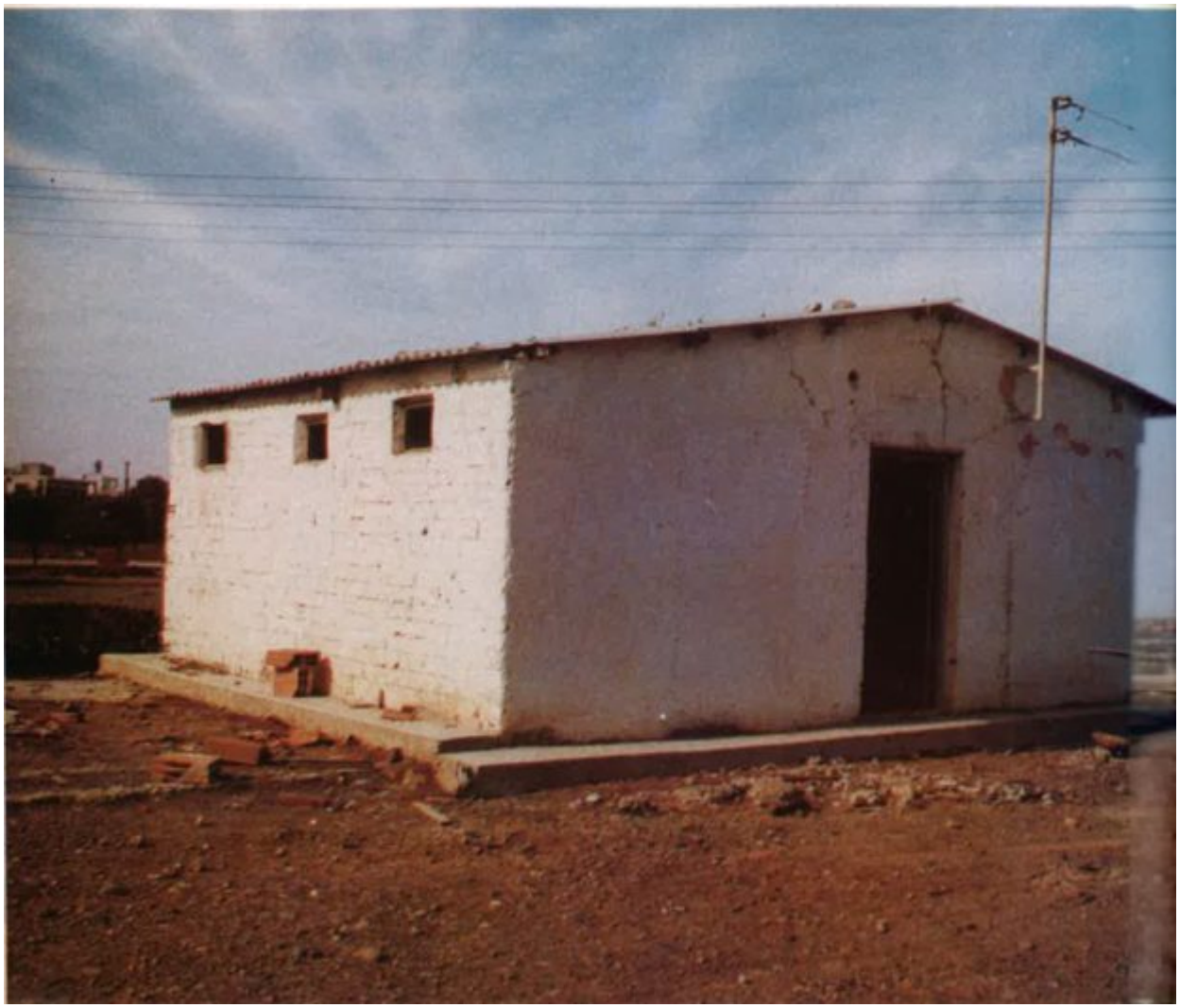
/ Γενικά Θέματα

Η άγνωστη ιστορία του, ο πρώτος Άγγλος εκφωνητής που μιλούσε ελληνικά και η επίσκεψη της Σοφίας Βέμπο.

«Εδώ Λακατάμια. Ραδιοφωνική Υπηρεσία Κύπρου». Μ’ αυτά τα λόγια ξεκίνησε να εκπέμπει ο πρώτος ραδιοφωνικός σταθμός της Κύπρου, στη Λακατάμια το 1946, λίγο μετά τον Β’ Παγκόσμιο Πόλεμο, όπως αναφέρεται σε αφιέρωμα του «Περιοδικού», που κυκλοφόρησε το 1990.

Σύμφωνα με το ρεπορτάζ του Αντώνη Αντωνόπουλου, την τότε εποχή δεν υπήρχαν οι ιδιωτικοί ραδιοφωνικοί σταθμοί και φυσικά ούτε και το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου (ΡΙΚ).

Ο σταθμός αυτός έστειλε για πρώτη φορά το σήμα του στην Κύπρο στα τέλη του 1946 με αρχές του 1947 και είχε εμβέλεια σε όλη τη Μέση Ανατολή. Έδρα του ήταν η Λακατάμια και όπως αναφέρεται, τα μηχανήματα είχαν έρθει στην Κύπρο από τη Χάιφα όπου και λειτούργησε προηγουμένως ο σταθμός στην υπηρεσία των Αγγλικών Ένοπλων Δυνάμεων. Μετά τον πόλεμο οι Άγγλοι μετέφεραν τον σταθμό στη Λακατάμια, με σκοπό να εξυπηρετηθούν Άγγλοι που βρίσκονταν σε διάφορες χώρες της Μέσης Ανατολής. Διευθυντής του υπήρξε ο Άγγλος, Λέσλι Μπονέλ.

Πώς ξεκίνησε

Όπως αναφέρεται στις σελίδες του περιοδικού, όλα ξεκίνησαν όταν σε μία τυχαία συνάντηση του Λέσλι Μπονέλ με τον Λέσλι Ντάιαμοντ που εργαζόταν ως καθηγητής στη Λάρνακα και ήταν παντρεμένος με Κύπρια, «ρίχτηκε» η ιδέα για ελληνική εκπομπή. Έτσι, αρχικά ξεκίνησαν με ελληνικά τραγούδια και η ανταπόκριση των Κυπρίων ακροατών υπήρξε εκπληκτική. Παρόλο που τα ραδιόφωνα εκείνη την εποχή ήταν είδος πολυτελείας, οι Κύπριοι μαζεύονταν σε καφενεία και κέντρα για να ακούσουν τον Λέσλι Ντάιαμοντ στην ελληνική εκπομπή του στην οποία μάλιστα μιλούσε ελληνικά.

Η επιτυχία του ήταν τόσο μεγάλη που από τη Λάρνακα ήρθε στη Λευκωσία για να μείνει κοντά στον σταθμό. Νοίκιασαν μαζί με τον κουνιάδο του Νίκο Δημητρίου το σπίτι της Χότζενας και έμειναν εκεί.

Οι Κύπριοι ακροατές του είχαν ιδιαίτερη αδυναμία και τον φώναζαν χαϊδευτικά «Θκιαμαντή».

Η ιστορία μέσα από τα λόγια του Τάσου Πούμου

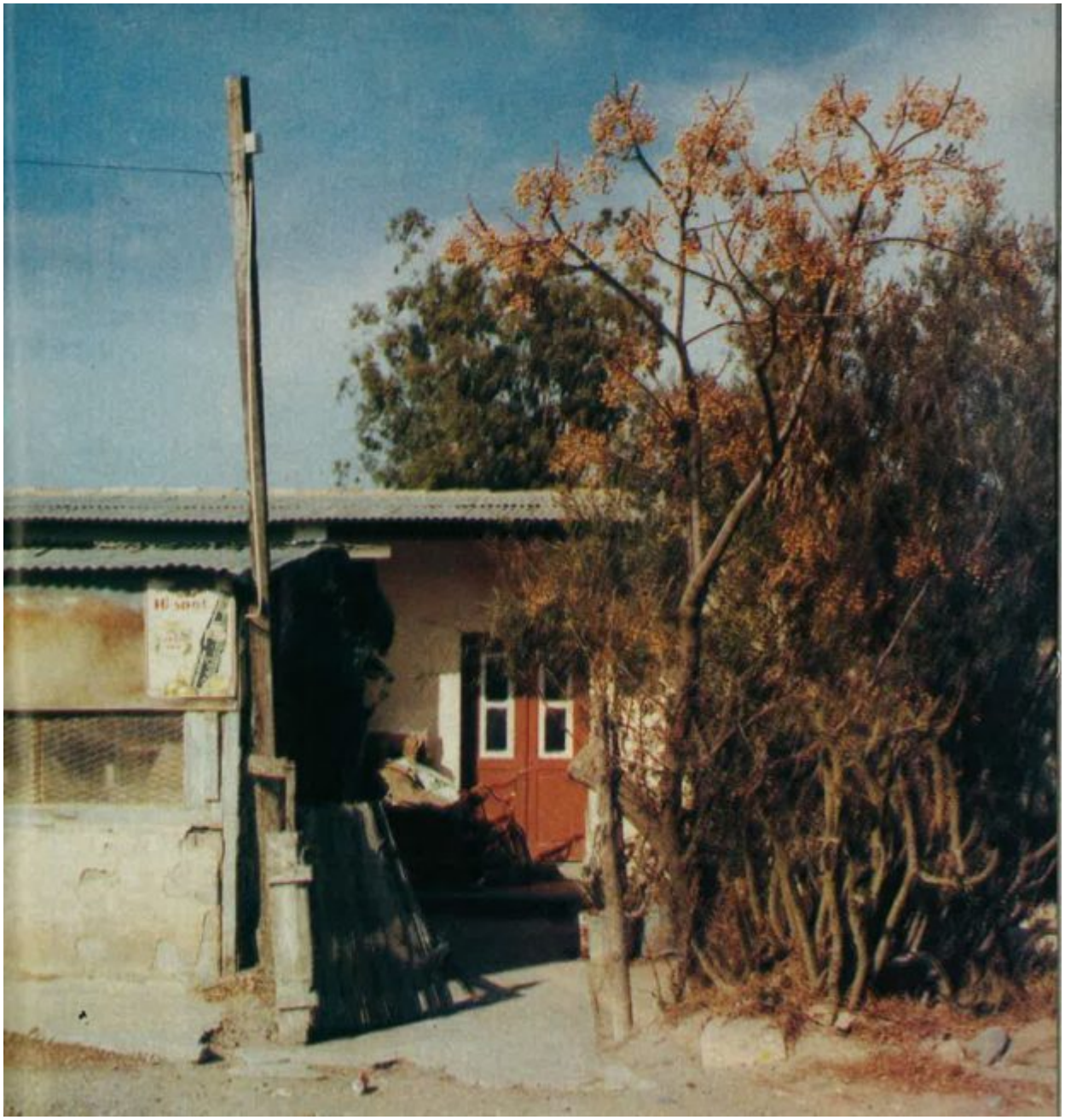
Την εξιστόρηση στο περιοδικό για τα πιο πάνω είχε κάνει ο Τάσος Πούμος. Ο «Θκιαμαντής», όπως ανέφερε κυκλοφορούσε στη Λακατάμια και οι κάτοικοι τον σταματούσαν στον δρόμο και του έδιναν συγχαρητήρια για τις εκπομπές του. Μια φορά εξιστόρησε ο κος Πούμος, «ο Διαμαντής έκανε το εξής αστείο: Πήγε στο καφενείο γύρω στις 6:30 το απόγευμα, μισή ώρα πριν αρχίσει η εκπομπή του. Παρήγγειλε καφέ και ο καφετζής τον ετοίμασε στα γρήγορα για να φύγει. Αυτός καθόταν αμέριμνος και έδειχνε να μη βιάζεται καθόλου. Όταν η ώρα πέρασε ο καφετζής τον ρώτησε γιατί δεν πήγε στην εκπομπή {...} αυτός απάντησε πως βρήκε βοηθό. Έτσι, όταν η ώρα πήγε 7 όλοι περίμεναν να ακούσουν τον νέο

εκφωνητή. Προς μεγάλη τους έκπληξη άκουσαν την φωνή του. Όλοι φυσικά παραξενεύτηκαν γιατί τον έβλεπαν μπροστά τους». Ο «Θκιαμαντής» τους εξήγησε ότι επρόκειτο για μαγνητοφωνημένη εκπομπή και εκείνη τη μέρα, σύμφωνα με τα όσα εξιστόρησε ο κος Πούμος, στο καφενείο είχε μαζευτεί η μισή Λακατάμια για να δουν με τα μάτια τους το γεγονός.

Η Σοφία Βέμπο στη Λακατάμια

Εκείνη την εποχή επισκέφθηκε το νησί μας «η τραγουδίστρια της Νίκης», Σοφία Βέμπο και σύμφωνα με μαρτυρίες, μόλις άκουσε ότι υπάρχει ραδιοφωνικός σταθμός θέλησε να πάει για να τραγουδήσει. Οι κάτοικοι της περιοχής φρόντισαν να οργανώσουν μια μικρή δεξίωση, γι΄ αυτό έστησαν ένα μεγάλο αντίσκηνο έξω από τον σταθμό για να τιμήσουν τη μεγάλη τραγουδίστρια. Υπεύθυνος για την οργάνωση ήταν ο Σάββας Ψουμάς. Το τραπέζι είχε από όλα. Χοιρομέρι, κλέφτικο, σούβλα, λουκάνικα... Όταν ο Ψουμάς άφησε για λίγο το τραπέζι, βρήκε τα πάντα διαλυμένα και αδέσποτα ζώα έφαγαν τα φαγητά. Όμως οι κάτοικοι της Λακατάμιας μάζεψαν ό,τι φαγητό είχαν στο σπίτι τους για να ευχαριστήσουν με τον δικό τους τρόπο τη Σοφία Βέμπο.

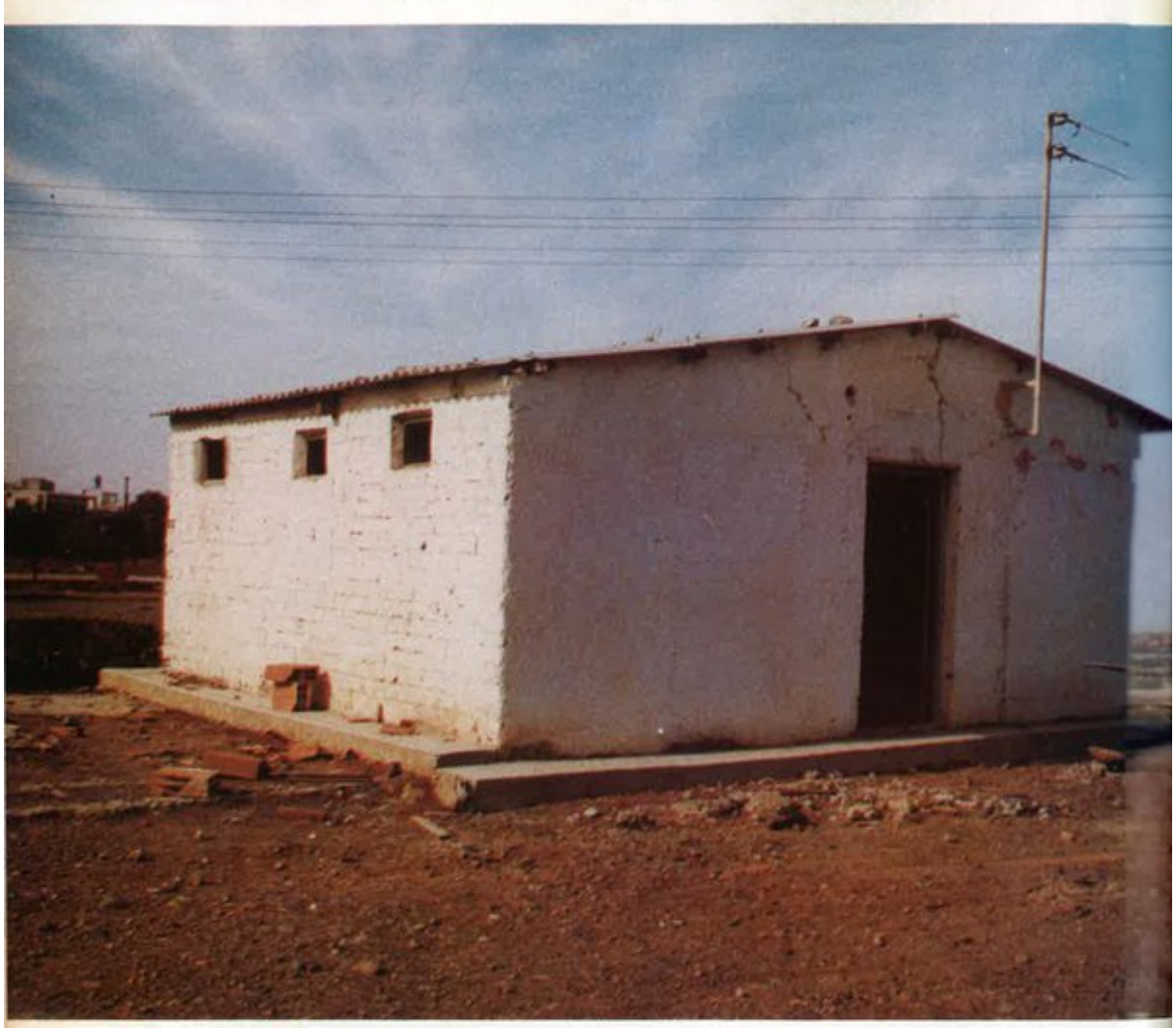
Η φωτιά

Σύμφωνα με το ρεπορτάζ, περίπου το 1950 κάποιος πέταξε αναμμένο τσιγάρο μέσα στο σταθμό και αυτό ήταν αρκετό να κάνει το στούντιο στάχτη. Ο «Διαμαντής» όμως, φρόντισε και βρήκε άλλο πομπό, τον έστησε στο σπίτι που έμενε και οι εκπομπές συνεχίστηκαν κανονικά μέχρι τις αρχές της δεκαετίας του πενήντα. Ο σταθμός σταμάτησε για λίγο, μόλις άρχισε την επίσημη λειτουργία του το ΡΙΚ.

Μέχρι τότε που γράφτηκε αυτό το άρθρο, το δωμάτιο που ήταν στημένος ο σταθμός υπήρχε μέσα στο στρατόπεδο της Λακατάμιας.

Διαβάστε πιο κάτω ολόκληρο το ρεπορτάζ:

«ΕΔΩ ΛΑΚΑΤΑΜΙΑ»...

Ο πρώτος ραδιοφωνικός σταθμός της Κύπρου

Ρεπορτάζ: Αντ. Αντωνόπουλος
Φωτό: Στ. Παπαστυλιανού

«Εδώ Λακατάμια. Ραδιοφωνική Υπηρεσία Κύπρου».

Μ' ΑΥΤΑ τα λόγια ξεκίνησε να εκπέμπει ο **πρώτος** ραδιοφωνικός σταθμός της Κύπρου, στη Λακατάμια το 1946, λίγο μετά το Β' Παγκόσμιο Πόλεμο. Την τότε εποχή δεν υπήρχαν οι ιδιωτικοί ραδιοφωνικοί σταθμοί και φυσικά **ούτε** και το ΡΙΚ.

Ο σταθμός αυτός έστειλε για πρώτη φορά το σήμα του στην Κύπρο στα τέλη του 1946 - αρχές του 1947 και είχε εμβέλεια σε όλη τη Μέση Ανατολή. Έδρα του ήταν η Λακατάμια. Τα μηχα-

...Και ο Διαμαντής, ο πρώτος εκφωνητής

Σ' αυτό το σπιτάκι, που σήμερα περιέχεται στο στρατόπεδο Λακατάμιας, στεγαζόταν ο πρώτος ραδιοφωνικός σταθμός της Κύπρου.

νήματα είχαν έρθει στην Κύπρο από τη Χάιφα όπου και λειτουργούσε προηγουμένως ο σταθμός στην υπηρεσία των Αγγλικών Ενόπλων Δυνάμεων. Μετά τον πόλεμο οι Άγγλοι μετέφεραν το σταθμό στη Λακατάμια. Σκοπός του σταθμού ήταν η εξυπηρέτηση των Άγγλων που βρίσκονταν σε διάφορες χώρες της Μέσης Ανατολής. Διευθυντής του ήταν ο Άγγλος Λέσλι Μπονέλ. Σε μια τυχαία συνάντηση με τον Λέσλι Ντάιαμοντ που εργαζόταν σαν καθηγητής στη Λάρνακα και ήταν παντρεμένος με Κυπρία, «ρίχτηκε» η ιδέα για ελληνική εκπομπή. Αυτό ήταν. Αρχικά ξεκίνησαν με ελληνικά τραγούδια. Η ανταπόκριση των Κυπρίων ήταν εκπληκτική. Λόγω της μεγάλης εμβέλειας του σταθμού άρχισαν να μαζεύονται εκατοντάδες γράμματα από όλη την Κύπρο, για αφιερώσεις. Παρόλο που τα ραδιόφωνα εκείνη την εποχή ήταν είδος πολυτελείας οι Κύπριοι μαζεύονταν σε καφενεία και κέντρα για να ακούσουν το Λέσλι Ντάιαμοντ στην ελληνική εκπομπή. Ο Άγγλος μιλούσε τα ελληνικά και κατάφερνε να μαγνητίζει τους Κυπρίους. Ήταν γι' αυτούς μια πρωτόγνωρη εμπειρία. Έτσι η εκπομπή καθιερώθηκε και επεκτάθηκε πάνω σε επίσημη βάση. Ο Λέσλι Ντάιαμοντ έγινε ο υπεύθυνος των ελληνικών προγραμμάτων του σταθμού.

Η επιτυχία του ήταν τόσο μεγάλη που από τη Λάρνακα ήρθε στη Λευκωσία για να μένει κοντά στο σταθμό. Νοίκιασαν μαζί με τον κουνιάδο του Νίκο Δημητρίου το σπίτι της Χότζενας και έμεναν εκεί. Οι Κύπριοι ακροατές του είχαν ιδιαίτερη αδυναμία και τον φώναζαν χαϊδευτικά «Θκιαμαντή».

Ο Διαμαντής κυκλοφορούσε στη Λακατάμια και οι κάτοικοι τον σταματούσαν στο δρόμο και του έδιναν συγχαρητήρια για τις εκπομπές του. Μια φορά — όπως ανάφερε στο «Π» ο Τάκης Πούμος που μας έδωσε και τις πληροφορίες για το σταθμό — ο Διαμαντής τους έκανε το εξής αστείο: Πήγε στο καφενείο γύρω στις 6.30 το απόγευμα, μισή ώρα πριν αρχίσει η εκπομπή. Παράγγειλε καφέ και ο καφετζής τον ετοίμασε στα γρήγορα για να φύγει... Αυτός καθόταν αμέριμνος και έδειχνε να μη βιάζεται καθόλου. Όταν η ώρα πήγε δέκα ο καφετζής τον ρώτησε. «Κύριε Λέσλι το ρολόι σας είναι χαλασμένο; Δεν είναι η ώρα της εκπομπής σας;». Αυτός του απάντησε ότι βρήκε βοηθό και δε θα πάει για εκπομπή. Έτσι, όταν η ώρα έγινε 7 μ.μ. όλοι περίμεναν να ακούσουν το νέο εκφω-

►

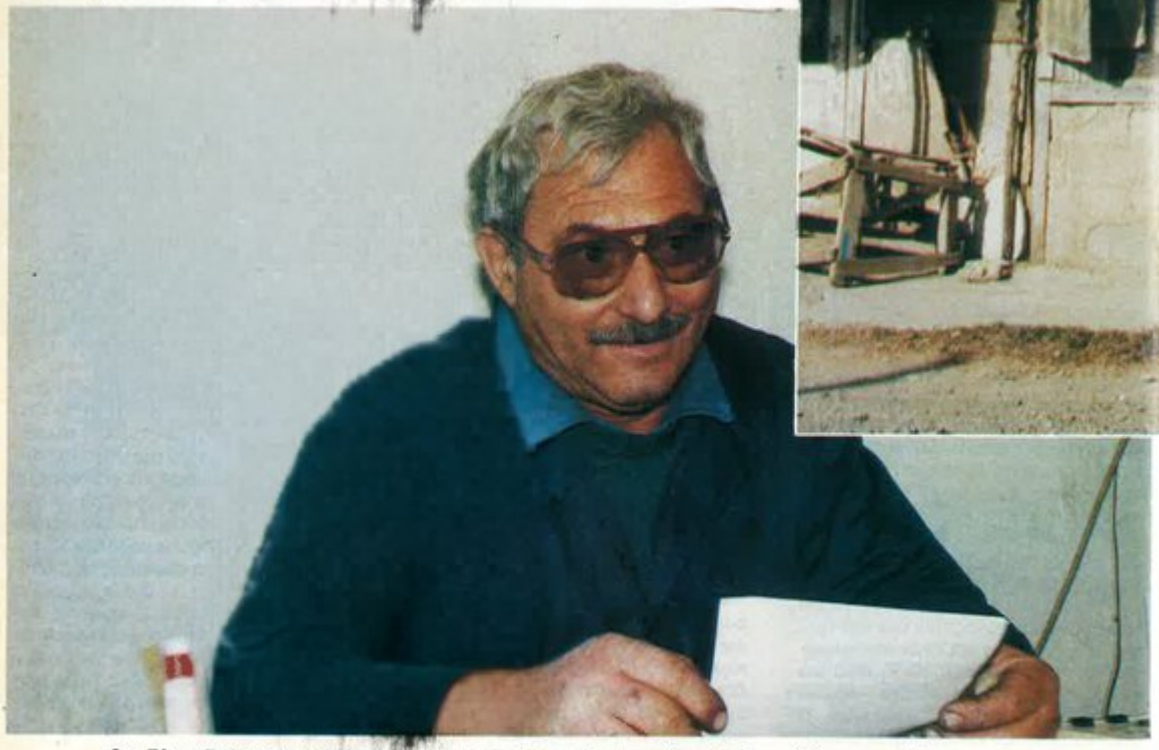
Ο πρώτος ραδιοφωνικός σταθμός της Κύπρου

νητή. Προς μεγάλη τους έκπληξη άκουσαν τη φωνή του «Θκιαμαντή». Όλοι φυσικά παραξενεύτηκαν γιατί τον έβλεπαν μπροστά τους. Νόμισαν ότι τους έκανε ταχυδακτυλουργίες. Φυσικά αργότερα τους εξήγησε ότι δεν είναι φακίρης όπως τον αποκάλεσαν αλλά επρόκειτο για μαγνητόφωνο. Αυτοί όμως δεν ήξεραν τι σημαίνει αυτό το «πράγμα» έτσι προσπαθούσε να τους εξηγήσει. Εκείνη τη μέρα — μας λέει ο κ. Πούμος — μαζεύτηκε στο καφενείο η μισή Λακατάμια για να δουν με τα μάτια τους το μεγάλο γεγονός. Εκείνο το βράδυ ο Διαμαντής τους προσκάλεσε στο σταθμό για να τους δείξει το μαγνητόφωνο που είχε την τότε εποχή μήκος δυο μέτρων.

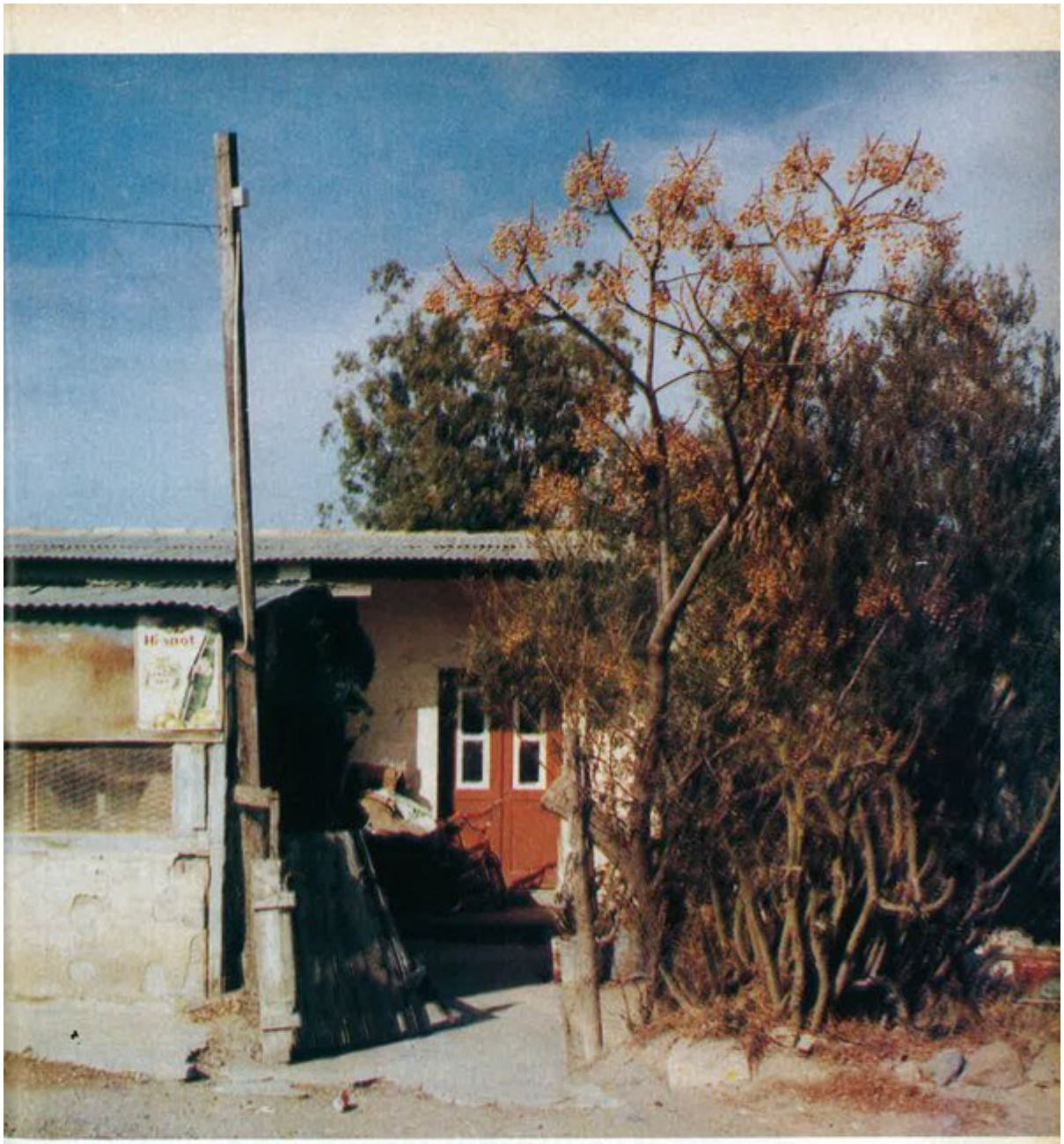
Ο σταθμός της Λακατάμιας πρέπει να είχε μεγάλη ισχύ κι αυτό το συμπέρασμα βγαίνει από το γεγονός ότι τα ραδιόφωνα της εποχής πάνω στην μπάντα των συχνοτήτων έγραφαν: Λονδίνο, Παρίσι, Αθήνα, Λακατάμια κλπ.

Η τραγουδίστρια της ΝΙΚΗΣ η Σοφία Βέμπο ήρθε εκείνη την εποχή στην Κύπρο. Μόλις άκουσε ότι υπάρχει ραδιοφωνικός σταθμός θέλησε να πάει να τραγουδήσει. Οι κάτοικοι της περιοχής φρόντισαν να οργανώσουν μια μικρή δεξίωση, γι' αυτό έστησαν ένα μεγάλο αντίσκηνο έξω από το σταθμό για να τιμήσουν τη μεγάλη τραγουδίστρια. Υπεύθυνος για την οργάνωση ήταν ο Σάββας Ψουμάς. Το τραπέζι της γιορτής είχε απ' όλα... Χοιρομέρι, κλέφτικο, σούβλα, λουκάνικα. Αφού τα είχε όλα έτοιμα, ο Ψουμάς μπήκε και αυτός στο στούτιο για να δει και να ακούσει από κοντά τη Σοφία Βέμπο. Μόλις τελείωσε η εκπομπή γύρισε ξανά στο αντίσκηνο και προς μεγάλη του έκπληξη τα βρήκε όλα άνω-κάτω. Αδέσποτοι γάτοι και σκύλοι της περιοχής μπήκαν στη σκηνή και έφαγαν τα φαγητά. Οι κάτοικοι όμως της Λακατάμιας δεν ήθελαν να αφήσουν τη Βέμπο να φύγει χωρίς να της προσφέρουν κάτι. Έτσι έστειλαν τους μικρούς που ήταν μαζεμένοι εκεί, να φέρουν φαγητά από τα σπίτια τους. Σε μισή περίπου ώρα είχαν μαζευτεί από όλα τα σπίτια της Λακατάμιας σπιτικοί μεζέδες και εκλεκτά φαγητά.

Ο κ. Τάκης Πούμας αφηγείται την ιστορία του πρώτου ραδιοφωνικού σταθμού της Κύπρου στο «Π».

Μετά την καταστροφή του από φωτιά, ο σταθμός μεταστεγάστηκε στο σπίτι της Χότζιενας, στο Στρόβολο, που σώζεται μέχρι σήμερα.

Το 1950 περίπου κάποιος πέταξε αναμμένο τσιγάρο μέσα στο σταθμό. Αυτό ήταν αρκετό να κάνει το στούτιο στάχτη. Ο Διαμαντής όμως δεν έμεινε με σταυρωμένα χέρια. Φρόντισε και βρήκε άλλο πομπό, τον έστησε στο σπίτι που έμενε και οι εκπομπές συνεχίστηκαν κανονικά μέχρι τις αρχές της δεκαετίας του πενήντα. Ο σταθμός σταμάτησε μόλις άρχισε την επίσημη λειτουργία του το ΡΙΚ.

Ο σταθμός της Λακατάμιας πρόσφερε προγράμματα κυρίως στην αγγλική γλώσσα, αλλά και στην ελληνική και στην τουρκική. Το σήμα της ελληνικής εκπομπής ήταν ο σκοπός του «Λα Παλόμα», ενός τραγουδιού που μιλούσε για ξενιτιά. Ήταν τότε η μεγάλη τάση των Κυπρίων για μετανάστευση.

Το δωμάτιο που ήταν στημένος ο σταθμός υπάρχει μέχρι και σήμερα, μέσα στο στρατόπεδο της Λακατάμιας. Το δε σπίτι του Διαμαντή, όπου μετέπειτα μεταφέρθηκε ο σταθμός, βρίσκεται στη Λεωφόρο Στροβόλου.

Ο Διαμαντής βρίσκεται σήμερα στην Αγγλία και μένει στο Μάντσεστερ. Είναι 69 χρόνων και τουλάχιστον μια φορά το χρόνο έρχεται στην Κύπρο για διακοπές.

city.sigmalive.com